

КАПІТАНЕНКО Наталія Петрівна,
д-р юрид. наук, доцент,
Дніпровський національний університет
імені Олеся Гончара
ORCID ID 0000-0002-1475-5784
Україна

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В ПРОЦЕСІ РЕФОРМУВАННЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Шлях України до демократичної, правової та соціально-орієнтованої держави базується на утвердженні та гарантії конституційних прав та свобод людини та громадянина, зокрема – соціально-економічних прав. Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки передбачає побудову в Україні спроможної сервісної та цифрової держави, яка забезпечить захист інтересів громадян на основі європейських стандартів та досвіду¹.

Модернізація соціальної реальності, глобалізація сучасних політико-економічних відносин, перманентне оновлення суспільства, демократизація суспільних систем, становлення «людиноцентристської» організації суспільства, технологізація суспільного простору потребують, передусім, вивчення і подальшого реформування існуючої системи управління в контексті євроінтеграційних вимог, зокрема щодо місцевого самоврядування. Численні форми і методи, які використовувались протягом десятиліть, виявляються невиправданими і малоефективними в нових соціальних реаліях.

Введення в Україні воєнного стану у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України відповідно до Закону України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 р.² та Указу Президента України «Про вве-

1 Стратегія реформування державного управління України на 2022-2025 роки: схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/831-2021-%D1%80#Text>

2 Про затвердження Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні": Закон України від 24 лютого 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2102-20#Text>

дення воєнного стану в Україні» від 24 лютого 2022 р. № 64/2022³ зумовило зміни в діяльності органів місцевого самоврядування. В умовах воєнного стану проблематика інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування актуалізується.

Сформований світовий інформаційний простір зумовлює нові форми соціальних відносин та управління, масової комунікації та взаємодії, образу життя та стилю мислення. У таких умовах актуалізується проблема концептуального переосмислення місця й ролі інформації, інформаційного забезпечення у системі публічного управління. Процеси модернізації системи державного та муніципального управління, активізовані в Україні у відповідь на внутрішні та зовнішні виклики, передбачають удосконалення інформаційного забезпечення органів влади, використання інноваційних комунікаційних технологій, що сприяє гармонізації відносин між органами місцевого самоврядування та людиною і є запорукою формування громадянського суспільства. Відтак, комплексний аналіз питань інформаційного забезпечення в органах місцевого самоврядування та пошук шляхів його вдосконалення викликає підвищений науковий та практичний інтерес як у науковців, так і в українському суспільстві.

Питання інформаційного забезпечення органів влади знайшли відображення в працях науковців. Так, інформаційне суспільство як «нове» суспільство, в якому кожен може отримувати, накопичувати, розповсюджувати та використовувати інформацію, розглядали В. Андрущенко, В. Воронкова, О. Дзьобань, О. Кивлюк, О. Пунченко, А. Руднева, О. Соснін, В. Цимбалюк, А. Ярошенко та ін. В працях зарубіжних вчених Б. Белла, Е. Гідденса, В. Дайзарда, М. Кастельса, Дж. Мартіна, І. Масуди, Д. Мура, М. Пората, Е. Тоффлера, А. Турена, Й. Шумпетера, Ф. Фукуями проаналізовано тенденції розвитку інформаційного суспільства та зроблено спроби переходу до «суспільства інновацій».

В Україні різні аспекти структурно-функціональних змін в системі державного управління, в тому числі щодо засад місцевого самоврядування, досліджували В. Авер'янов, О. Андрійко, В. Бабаєв, В. Бакуменко, О. Банчук, Ю. Битяк, А. Гальчинський, В. Грановський, В. Єрмолаєв, М. Іжа, В. Князев, І. Когут, І. Коліушко, С. Кравченко, В. Куйбіда, В. Мамонова, Н. Мельтюхова, П. Надолішній, О. Оболенський, Ю. Сурмін, В. Тимощук, Ю. Шаров та ін.

3 Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64/2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>

Проблематику інформаційного забезпечення органів державної влади, зокрема органів місцевого самоврядування та його важливість у прийнятті управлінських рішень досліджували А. Дегтяр, Н. Діденко, І. Древицька, О. Карпенко, Р. Коваль, Р. Крюков, Ю. Машкаров, В. Мороз, Н. Нижник, Т. Сергієнко, С. Телешун, В. Тертичка, Ю. Шаров та ін. Проблемам впровадження в систему державного управління сучасних комунікаційних технологій приділено увагу в працях українських учених: А. Баранова, М. Бутко, І. Клименко, А. Семенова, І. Слісаренко, С. Чукут, О. Шевчук, В. Шумілкіна та ін.

Вивчення питання інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування залишається актуальним та потребує подальшого наукового дослідження в контексті кардинальних соціально-економічних та політико-правових перетворень в країні. В межах перспективних змін, виходячи із заявлених державницьких завдань, належить вдосконалити механізм інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування. Особливого значення це питання набуває в умовах інформаційного громадянського суспільства, за якого інформація стає ключовим об'єктом як у діяльності органів влади, так і в житті кожної людини. Нагальність удосконалення інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування в сучасних умовах визначили актуальність, предмет та об'єкт дослідження.

Варто зауважити, що обов'язковими умовами формування правової держави, а також створення демократичної та ефективної системи управління справами країни загалом, підвищення рівня управління в територіальних громадах є інформаційний потенціал суспільства. Рівень правової захищеності людини знаходиться в прямій залежності від належного стану інформаційної справи, бо використання інформаційно-комунікаційних технологій розширює прямі і зворотні зв'язки між державою, органами місцевого самоврядування і громадянським суспільством⁴.

Становлення ринкових відносин в Україні, реформування державного управління та місцевого самоврядування як складових змін публічного управління, інформатизація та інтелектуалізація виробництва, зростання рівня конкуренції між суб'єктами господарювання сприяють посиленню значення інформації в усіх сферах суспільства, зокрема у сфері публічного управління. Процес розширеного вироб-

4 Гришин В. Інформаційні системи як ефективний засіб забезпечення прийняття управлінських рішень органами державної влади. *Вісник Книжкової палати*. 2011. № 5. С. 29–32.

ництва інформаційних ресурсів, їх використання та захист, починаючи із середини ХХ ст., забезпечив перехід до інформаційного суспільства, у якому зусилля людини все менше зосереджені на виробництві матеріальних цінностей, водночас актуальними стають комунікації й опрацювання інформації⁵.

За останні роки в органах державного управління та місцевого самоврядування спостерігається значне зростання обсягу використовуваної інформації та потоку управлінських документів, розширення всього діловодства. При цьому кількість підготовлених документів і зібраної інформації інколи значно більша за необхідну для процесів управління. Водночас відчувається брак інформації, яка має забезпечувати аналіз нових тенденцій і розв'язування суперечностей.

Сучасний стан розроблення правових засад інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування свідчить про важливість проблематики для українського суспільства. Конституція України визнає, що «кожному гарантується право знати свої права і обов'язки. Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права і обов'язки громадян, мають бути доведені до відома населення у порядку, встановленому законом. Закони та інші нормативно-правові акти, що визначають права і обов'язки громадян, не доведені до відома населення у порядку, встановленому законом, є нечинними» (ст. 57)⁶.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21 травня 1997 р. передбачає, що сільський, селищний, міський голова забезпечує підготовку на розгляд ради проектів програм соціально-економічного та культурного розвитку, цільових програм з інших питань самоврядування, місцевого бюджету та звіту про його виконання, рішень ради з інших питань, що належать до її відання; оприлюднює затверджені радою програми, бюджет та звіти про їх виконання (п. 9 ч.4 ст.42 Закону)⁷.

Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. регламентує відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації⁸.

5 Швець М., Калюжний Р., Гавловський В., Цимбалюк В. Інформаційне законодавство України: концептуальні основи формування. *Право України*. 2001. № 7. С. 88; Капітаненко Н. П. Комерційна таємниця як об'єкт інтелектуальної власності. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 3. С. 47–50.

6 Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.

7 Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.

8 Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.

В умовах реформування місцевого самоврядування важливо звернути увагу на правове забезпечення процесів децентралізації, які регулюють Закон України «Про співробітництво територіальних громад» від 17 червня 2014 р.⁹ та Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 5 лютого 2015 р.¹⁰ Здійснювані якісні зміни потребують належного інформаційного забезпечення для донесення громаді мети, основних положень політики децентралізації.

Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес. Закон вказує, що «публічна інформація – це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством, або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених вказаним Законом»¹¹. Розпорядники інформації, в даній ситуації органи місцевого самоврядування, зобов'язані надавати публічну інформацію у формі відкритих даних, тобто у форматі, що дозволяє її автоматизоване оброблення електронними засобами, вільний та безоплатний доступ до неї, а також її подальше використання, на запит, оприлюднювати і регулярно оновлювати її на єдиному державному веб-порталі відкритих даних та на своїх веб-сайтах.

Працюючи з інформацією з обмеженим доступом, органи місцевого самоврядування повинні враховувати положення законодавства щодо того, які відомості не можуть бути віднесені до конфіденційних, таємних та службових¹².

Певні питання інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування регламентують також Закон України «Про медіа» від 13 грудня

9 Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 р. № 1508-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 34. Ст. 1167.

10 Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 р. № 157-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 13. Ст. 91.

11 Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 32. Ст. 314.

12 Про інформацію: Закон України від 02 жовтня 1992 р. № 2657-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650; Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. Ст. 93.

2022 р.¹³, Закон України «Про захист персональних даних» від 1 червня 2010 р.¹⁴, Закон України «Про електронні комунікації» від 16 грудня 2022 р.¹⁵, Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 5 жовтня 2017 р.¹⁶, Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» від 25 квітня 2019 р.¹⁷, Закон України «Про суспільні медіа України» від 17 квітня 2014 р.¹⁸, Закон України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах» від 5 липня 1994 р.¹⁹, Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 р.²⁰ та ін.

Слово інформація походить від латинського «informatio» – виклад, роз’яснення, тлумачення, подання, поняття, обізнаність, просвіта. Поняття інформації неодноразово змінювалось, його межі то розширювалися, то звужувалися. Спочатку під цим словом розуміли уявлення, поняття, потім – відомості, передачу повідомлень²¹.

Великий тлумачний словник сучасної української мови визнає, що інформація – це 1) відомості про які-небудь події, чийось діяльність і т. ін.; повідомлення про щось; 2) коротка стаття, допис у газеті, що містить фактичні дані; 3) відомості в будь-якій формі та вигляді, на будь-яких носіях, пояснення осіб та будь-які інші публічно оголошені чи документовані відомості²².

Проблематика визначення поняття «інформація» продовжує залишатися актуальною та дискусійною. Так, Б.А. Кормич визначає інформацію як відомості, що були організовані в такій формі, документовані, передані або оголошені таким чином, що можуть бути сприйнятими іншою особою²³. О.В. Синекий виходить з того, що інформація це відомості щодо

13 Про медіа: Закон України від 13.12.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2849-20#Text>

14 Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. ст. 481.

15 Про електронні комунікації: Закон України від 16 грудня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1089-20#Text>

16 Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовтня 2017 року. *Відомості Верховної Ради*. 2017. № 45. ст. 400.

17 Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25.04.2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 21. ст. 81.

18 Про суспільні медіа України: Закон України від 17.04.2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 27. ст. 904.

19 Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 5 липня 1994 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. ст. 286.

20 Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. ст. 275.

21 Капітаненко Н. П. Захист комерційної таємниці промислового підприємства в умовах цифрової трансформації. Цифрова трансформація промислового менеджменту: теорія і практика: монографія за ред. д. філософ. н., проф. В. Г. Воронкової, д. е. н., проф. Н. Г. Метеленко. Львів – Торунь : Liha-Pres, 2023. (816 с.). С. 670–716.

22 Великий тлумачний словник сучасної української мови. URL: <https://slovnyk.me/dict/vts/>

23 Кормич Б. А. Інформаційне право: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.]. Х. : БурунІК, 2011. 333 с.

людей, предметів, фактів, подій, явищ і процесів, незалежно від форми їх подання, передані усним, письмовим або іншим способом, в тому числі за допомогою умовних сигналів, технічних засобів і т. п.²⁴ О.С. Соснін та Л.В. Мельниченко визначають інформацію як відомості, одержані з різних джерел, які необхідно знайти чи одержати, вивчити чи дослідити, відкинути чи прийняти, перевірити і за необхідністю перевірити ще раз, перетворити на ресурс, прийняти рішення щодо його використання і поррахувати (спрогнозувати) її загальну вигоду (економічну, соціальну, технологічну, політичну тощо)²⁵.

Вітчизняний дослідник інформаційної сфери Брижко В.М. зазначає, що з огляду на загальносистемне уявлення поняття «інформація» має два аспекти: гносеологічний аспект, а саме інформація розглядається як відомості, як якісне значення змісту повідомлення, як відомості про дійсність на основі мислення і висновків людей або вирішення завдань засобами, що наділені «інтелектуальними» можливостями; онтологічний аспект, тобто інформація розглядається як кількісне значення міри пропускну здатності каналу зв'язку («трафік») і упорядкування повідомлень (організація процесу кодування/декодування і передачі/прийому інформації). Інформація в даному аспекті розглядається як упорядкована субстанція, яку можна описати математично²⁶.

Відповідно ст. 1 Закону України «Про інформацію» від 02 жовтня 1992 р. інформація – це будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді. Інформаційні правовідносини – це суспільні відносини, які виникають з приводу одержання, використання, поширення, зберігання та/або захисту інформації, необхідних для реалізації прав, свобод та законних інтересів їх учасників. Зазначений Закон України визнає, що основними принципами інформаційних відносин є: гарантованість права на інформацію; відкритість, доступність інформації, свобода обміну інформацією; достовірність і повнота інформації; свобода вираження поглядів і переконань; правомірність одержання, використання, поширення, зберігання та захисту інформації; захищеність особи від втручання в її особисте та сімейне життя (ст. 2 Закону).

24 Синеокий, О. В. Основы информационного права и законодательства в области высоких технологий и ИТ-инноваций : учеб. пособие. Харьков : Право, 2011. 591 с.

25 Соснин А. С., Мельниченко Л. В. Основы теории и практики менеджмента: Консп. Лекций. К.: Ун-та, 2002. 216 с.

26 Брижко В. М. Організаційно-правові питання захисту персональних даних : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2004. 252 с.

Розглядаючи поняття інформаційне забезпечення, варто зупинитися на тлумаченні категорії «забезпечення». Новий тлумачний словник української мови надає два значення його : 1) надання чи створення матеріальних засобів; 2) гарантування чогось²⁷. Словник української мови визнає за забезпеченням можливість постачати щось у достатній кількості, задовольняти певні потреби, створювати умови для здійснення чого-небудь, гарантувати щось, захищати, охороняти кого-небудь, що-небудь від небезпеки²⁸.

Слід розуміти, що інформаційне забезпечення є обов'язковим елементом організаційного процесу місцевого самоврядування, який передбачає формування та використання масиву інформації, необхідного для здійснення управлінських операцій. Якісне насичення відповідними даними є запорукою ефективності управління місцевого самоврядування і передбачає здійснення системи заходів щодо їхнього збору, обробки, оцінки з метою подальшого правильного та раціонального використання в процесі прийняття управлінських рішень.

Здійснивши джерелознавчий аналіз інформаційного забезпечення органів публічної влади, Т.Д. Ганцюк виокремлює п'ять напрямків дослідження проблеми вітчизняними вченими за певними ознаками: «1) за ознаками фокусування наукової уваги дослідника на філософсько-сутнісному змісті соціетального феномену інформаційно-аналітичного забезпечення будь-якої управлінської діяльності, стратегії розвитку та шляхах подолання існуючих проблем і протиріч; 2) за ознаками фокусування наукової уваги дослідника на категоріально-понятійних концептуальних складових інформаційно-аналітичного забезпечення – поняттях «інформація», «забезпечення», розкриття їх власної сутності та взаємозв'язку з іншими категоріями даного феномену; 3) за ознаками фокусування наукової уваги дослідника на соціально-політичних та правових аспектах інформаційно-аналітичного забезпечення органів публічної влади як механізму взаємодії влади та громадянського суспільства, встановленню зворотного зв'язку органів публічної влади з населенням; 4) за структурно-функціональною побудовою та життєвим циклом спеціалізованих підрозділів органів публічної влади, відповідальних за інформаційно-аналітичне забезпечення владних структур; 5) за ознаками фокусування наукової уваги на організаційно-технічних

27 Новий тлумачний словник української мови: в 4 т. /В. Яременко, О. Сліпушко. К.: Аконті, 1999. 941 с. С. 684.

28 Словник української мови. В 10-ти т. К.: Наук. думка, 1972. Т. 3. 630 с., С.19.

та програмно-технологічних аспектах діяльності інформаційно-аналітичних служб та інституцій»²⁹.

Інформація є стратегічним національним ресурсом, який відіграє дедалі більшу роль у системі публічного управління. На думку фахівців, прогрес людства у сфері інформаційної діяльності проявився у скороченні часу на передачу, обробку повідомлень і підготовку інформації для прийняття управлінських рішень і є нерозривно пов'язаним з інтенсифікацією інформаційних процесів. Інформаційна діяльність, яка проявляється у зниженні вартості обробки та передачі повідомлень, створює умови для кращої організації матеріального виробництва та життєдіяльності суспільства в цілому³⁰.

Через органи публічного управління проходить велика за обсягом, різноманітністю та динамікою інформація. Визначення поняття інформаційне забезпечення наведені в різних наукових джерелах, які висвітлюють мету інформаційного забезпечення, його об'єкт, засоби здійснення. На думку М.Ю. Дітковської інформаційне забезпечення – це сукупність процесів з підготовки та надання спеціально підготовленої інформації для вирішення управлінських, наукових, технічних та інших завдань у відповідності з етапами їхнього розв'язування³¹.

Р. А. Калюжний вважає, що під інформаційним забезпеченням системи управління слід розуміти поєднання всіх видів інформації, яка використовується, засобів і методів її опрацювання, а також діяльність спеціалістів задля ефективного використання даних, відомостей, знань в організації управління конкретною системою³².

Н. П. Дяченко вважає, що інформаційне забезпечення управління – це організація цілеспрямованих масивів інформації й інформаційних потоків, яка включає збирання, зберігання, опрацювання та передавання інформації (в т. ч. і з використанням комп'ютерних інформаційних систем) з метою аналізу одержаних результатів для підготовки, обґрунтування та прийняття управлінських рішень органами управління³³.

29 Ганцюк Т. Д. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів публічної влади в Україні: джерелознавчий аналіз дискурсного поля. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2018. № 8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1287>

30 Кулицький С. П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління: навч. посібник. К.: МАУП. 2002. 224 с.

31 Дітковська М. Аналіз системи інформаційного забезпечення органу державної влади на регіональному рівні. *Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2012. № 4. С. 339–343, с. 341.

32 Калюжний Р. А. Інформаційному суспільству України – інформаційне законодавство (щодо питань реформування законодавства у сфері суспільних інформаційних відносин) / Р. А. Калюжний, В. Д. Гавловський, М. В. Гуцалюк, В. С. Цимбалюк. *Правове, нормативне та метрологічне забезпечення системи захисту інформації в Україні*. 2001. № 2. С. 7–11.

33 Дяченко Н. Методологічне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування. *Теорія та практика державного управління*. 2013. Вип. 4. С. 194–199.

Є. Д. Бондаренко визнає, що інформаційне забезпечення – це процес задоволення потреб в інформації, заснованої на застосуванні спеціальних засобів і методів її одержання, опрацюванні, накопиченні і видачі в зручному для використання виді, а структура цього забезпечення включає інформаційний фонд та спеціальні прийоми і методи інформаційного забезпечення³⁴.

Р. А. Калюжний та В. О. Шамрай вбачають в понятті «інформаційне забезпечення»: «1) забезпеченість системи управління відповідною множиною інформації; 2) діяльність, пов'язану з організацією збору, реєстрації, передачі, зберігання, опрацювання і представлення інформації; 3) діяльність щодо формування цілеспрямованої суспільної й індивідуальної свідомості суб'єктів суспільних відносин щодо управління у конкретній сфері суспільних відносин (реклама, формування суспільного іміджу суб'єкта управління, інформаційні операції, інформаційна боротьба та ін.)»³⁵.

Отже, інформаційне забезпечення органів місцевого самоврядування – це процес створення належних правових, організаційних, кадрових і технічних умов та виконання обов'язків посадовими особами органів місцевого самоврядування з метою задоволення інформаційних потреб вказаних органів влади, а також громадян та юридичних осіб про роботу органів місцевого самоврядування шляхом формування і використання інформаційних ресурсів та застосування інформаційно-комунікаційних технологій.

Мета інформаційного забезпечення полягає в тому, щоб на базі зібраних початкових даних отримати оброблену, узагальнену інформацію, яка має стати основою для прийняття управлінських рішень. На думку О.В. Антонової та В.М. Дрешпак «досягнення цієї мети здійснюється шляхом збирання первинної інформації, її зберігання, розподілу між структурними підрозділами відповідних служб та їхніми працівниками, підготовки до переробки, власне переробки, надання її органу управління в переробленому вигляді, аналізу, забезпечення прямих і зворотних зв'язків у її циркуляції, організації документообігу тощо»³⁶.

34 Бондаренко Є. Д. Особливості інформаційного забезпечення торгівельного підприємства. Актуальні проблеми сучасної науки: п'ята Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція. URL: <http://intkonf.org/bondarenko-ed>

35 Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в умовах інформатизації : організаційно-правові питання теорії і практики: монографія / [Р. А. Калюжний, В. О. Шамрай, М. Я. Швець, В. Д. Гавловський, М. В. Гуцалюк, Р. Л. Ковпак, В. С. Цимбалюк, Ю. В. Яцишин, А. С. Ластовецький]; за ред Р. А. Калюжного та В. О. Шамрая. К. : Акад. ДПС України, 2002. 296 с. С. 45–46.

36 Антонова О. В., Дрешпак В. М. Інформаційно-аналітична сфера державно-управлінської діяльності на місцевому рівні: структура та функції. Державне управління: теорія та практика. 2007. Випуск 1. URL : <http://www.academy.gov.ua/ej/ej5/txts/07aovrsf>

Л. М. Галаган зазначає, що зміст інформаційного забезпечення складають наступні етапи: постановка завдань відповідних інформаційних зв'язків і цілей інформування; створення фонду відомостей, банку даних; обробка інформації, її систематизація, внаслідок чого відомості стають придатними для подальшого використання; визначення найоптимальнішого режиму використання усіх форм і засобів поширення (обміну) інформації, застосування найраціональніших з них; надання (поширення) інформації за допомогою спеціальних форм і засобів (повідомлення засобів масової інформації, публічні виступи, оприлюднення правових актів та ін.)³⁷.

А. В. Колодюк, розглядаючи проблематику національних стратегій інформаційного суспільства, звертає увагу на інформаційно-комунікаційні технології і зазначає, що вони стали потужним імперативом змін. «В умовах належного використання вони стають потужним способом електронного залучення, економічного розвитку та демократизації суспільних процесів. Ті, хто не усвідомив значення розвитку інформаційного суспільства та інформаційно-комунікаційні технологій як його важливого фактору, ризикують опинитися на периферії глобалізації». На думку вченого «функції інформаційно-комунікаційні технологій полягають в: розширенні і спрощенні доступу до інформації та знань; прискоренні і в той же час здешевленні будь-яких економічних операцій, стимулюванні виробництва інтелектуальних продуктів і застосуванні методів контролю реального часу, сприянні організаційних інновацій; стимулюванні появи нових видів співробітництва між різними суспільними секторами, сприянні мобілізації соціального капіталу, розвитку громадянського суспільства та його включення в глобалізоване світове співтовариство»³⁸.

А. І. Таїров, в свою чергу, виражено зауважує, що «інформаційне забезпечення функціонування органів державної влади саме по собі не є гарантією підвищення якості процесу державного управління, хоча може сприяти оптимізації процедури прийняття управлінських рішень. Таким чином, вирішення лише техніко-технологічних проблем функціонування політичних інститутів України не приведе до автоматичного вдоскона-

37 Галаган Л. Специфіка інформаційно-аналітичних систем органів державної влади в контексті впровадження технології електронного урядування. Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. 2012. Вип. 33. с. 268-276. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/npnbuimviv_2012_33_24.

38 Колодюк А. В.. Национальные стратегии информационного общества: преимущества и условия реализации в Украине. *Информационное общество*. 2004, вып. 2. С. 25–29.

лення державного управління»³⁹. На наш погляд, справді варто погодитися з позицією науковця щодо впливу інформаційного забезпечення на якість державного управління, в тому числі стосовно діяльності органів місцевого самоврядування.

На основі наведених визначень поняття «інформаційне забезпечення» та з урахуванням матеріалів правозастосовної практики у сфері публічного управління, уявляється можливим виокремити загальні ознаки інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування⁴⁰:

- 1) його змістом є безперервний процес, що складається з різних видів інформаційної діяльності органів місцевого самоврядування та їх посадових осіб;
- 2) методами реалізації інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування є створення, використання, дослідження, зберігання, захист, передавання, обробка, знищення інформації;
- 3) основним ресурсом є інформація, вид, якість, обсяг, структура, форма, строк та носії використання якої визначаються інформаційними потребами та правами органів місцевого самоврядування;
- 4) засобами інформаційного забезпечення є інформаційні системи, мережі, ресурси та інформаційні технології, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки;
- 5) реалізується інформаційне забезпечення через комплекс нормативно-правових, організаційно-управлінських, науково-технічних та інших заходів;
- 6) метою цього виду інформаційного забезпечення є задоволення інформаційних потреб та забезпечення реалізації інформаційних прав органів місцевого самоврядування.

Слід розрізняти такі поняття як «інформаційне забезпечення» та «інформаційно-аналітичне забезпечення». Інформаційно-аналітичні дослідження – це процеси підготовки (створення) інформації для використання при виробленні рекомендацій, варіантів рішень і контролю їх виконання.

Р. А. Коваль зазначає, що термін «інформаційно-аналітичне забезпечення» становлять два взаємопов'язані елементи, а саме: інформаційний щодо відносно самостійної діяльності спеціально підготовле-

39 Таїров А. І. Інформаційне забезпечення функціонування органів державної влади: автореф. дис. ... канд. політ. наук: 23.00.03; Нац. акад. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. К., 2010. 20 с.

40 За основу взято критерії, запропоновані Г. О. Бліновою в роботі «Органи публічної адміністрації як суб'єкти інформаційних відносин». Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідо-ренка. 2018. № 1. С. 144.

них фахівців, зайнятих пошуком, відбором, обробкою, накопиченням, узагальненням і збереженням інформаційних одиниць; аналітичний як похідний другий етап процесу інформаційно-аналітичного забезпечення у системі управління будь-якого механізму, а саме: виробництво спеціально підготовленими фахівцями на підставі наявних інформаційних одиниць і складних розумових процесів нового знання щодо явища або події, що вивчається⁴¹.

Інформаційно-аналітичне забезпечення створюється для використання в процесі прийняття управлінських рішень. Як відомо, якість прийнятих рішень залежить від аналітичних (інтелектуальних) можливостей осіб, які приймають рішення. У сучасних умовах для вирішення складних управлінських завдань недостатньо тільки інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування. Дійсно, без аналітичної роботи неможливо вирішити такі завдання, як: змістовне формулювання проблеми, що підлягає вирішенню; виявлення істотно важливих факторів, здатних вплинути на стан і розвиток даного суспільно-політичного, соціально-економічного чи іншого процесу; прогнозування можливих наслідків реалізації різних варіантів і проектів управлінських рішень; розробка рекомендацій щодо досягнення бажаних результатів (альтернатив рішень); вироблення компромісу за наявності декількох конкурентоспроможних альтернатив дій в умовах застосування багатьох критеріїв та суперечливості інтересів.

В роботі приділено увагу саме інформаційному забезпеченню органів місцевого самоврядування.

Інформаційне забезпечення є складовою інформаційної системи та одночасно однією з функцій державної інформаційної політики. В.Б. Авер'янов визначає такі «підходи до формування інформаційної системи управління: 1) орієнтація на реалізацію інформаційних потоків; 2) орієнтація на аналіз розподілу рішень і процесів їх прийняття, на побудову мережевих моделей; 3) орієнтація на поділ інтегрованої інформаційної системи на ряд невеликих підсистем, кожна з яких зорієнтована на прийняття одного чи групи управлінських рішень»⁴².

Структура інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування включає:

– інформаційні служби;

41 Коваль Р. А. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності органів державної влади. Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць. Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2006. № 1 (113).

42 Авер'янов В. Б. Державне управління в Україні: навч. посіб. К.: Юніверс, 1999. 432 с.

- інформаційні ресурси;
- інформаційно-комунікаційні технології;
- технічні засоби.

Завданням інформаційного забезпечення територіальної громади є здійснення інформаційного супроводження діяльності органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань та органів самоорганізації населення. Головними суб'єктами реалізації інформаційної політики в територіальних громадах виступають органи місцевого самоврядування, саме їхня діяльність визначає стан інформаційного забезпечення місцевої влади.

Інформаційне забезпечення базується на певних принципах як основних вихідних положеннях, яких органи місцевого самоврядування мають дотримуватися завжди в своїй діяльності. Науковці надають різноманітні переліки принципів інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування, серед яких уявляється можливим визначити наступні:

- законність (здійснення інформаційного забезпечення згідно вимог чинного законодавства як за змістом, та і за формою);
- достовірність (об'єктивність наданої інформації, уникнення суб'єктивізму в процесі опрацювання та подачі даних);
- актуальність (відповідність інформаційного забезпечення нагальним потребам органів місцевого самоврядування, територіальної громади);
- відповідність формі (використання інформації у формах, за допомогою засобів, передбачених чинним законодавством);
- адресність (направленість інформаційного забезпечення на досягнення конкретних результатів загалом та для певних верств населення зокрема);
- загальнодоступність (як можливість користуватися ресурсами, так і зрозумілість їх);
- інтерактивність (передбачає тісний взаємозв'язок між усіма учасниками процесу інформаційного забезпечення);
- системність (надання інформації не лише про конкретну ситуацію, але й визначення її ролі та впливу на суб'єктів суспільних правовідносин)⁴³.

43 Бутко М. П., Волот О. І. Моделювання інформаційного забезпечення в процесі прийняття управлінського рішення. Формування ринкових відносин в Україні. 2011. № 10. С. 3–7. Делія Ю. В., Галустьян І. А. Інформаційне забезпечення органів публічного управління в процесі побудови правової держави: адміністративно-правовий аспект. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2013. № 1(2). С. 157–162. Нестеренко О. В. Інформаційно-аналітична система органів державної влади. *Реєстрація, зберігання і обробка даних*. 1999. № 2. С. 43–50.

Ефективність інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування визначається наявністю відповідного сформованого механізму, тобто системи засобів впливу, які забезпечують процеси отримання, збирання, створення, поширення, використання і зберігання інформації у формі, передбаченій нормами права, і придатній для її використання.

Розглянемо більш детально структуру інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування.

Чинне законодавство України передбачає різноманітні форми та назви інформаційної служби, які обирають органи місцевого самоврядування, як то: інформаційні управління, інформаційно-аналітичні підрозділи, прес-служби, прес-центри, управління і центри громадських зв'язків, прес-бюро, прес-секретарі та прес-аташе з відповідним апаратом.

Так, до структури Дніпровської міської ради входять департамент з питань місцевого самоврядування, внутрішньої та інформаційної політики і департамент інформаційних технологій⁴⁴. Серед основних завдань департаменту з питань місцевого самоврядування, внутрішньої та інформаційної політики є: аналіз і прогнозування суспільно-політичних процесів в місті; сприяння органам місцевого самоврядування у розвитку їх зв'язків з політичними партіями, громадськими організаціями; інформаційно-аналітичне забезпечення здійснення внутрішньої політики в місті; забезпечення ефективної взаємодії з засобами масової інформації, підтримання діалогових відносин з громадськістю шляхом висвітлення повсякденної діяльності міської ради, підприємств, установ та організацій, що належать до комунальної власності міста⁴⁵.

До структури Кам'янської міської ради входить відділ комунікацій та відділ інформаційних технологій⁴⁶. Положення про відділ комунікацій Кам'янської міської ради містить структурно загальні положення, основні завдання, функції, права та організацію роботи. Основними завданнями відділу є: сприяння реалізації на території Кам'янської міської територіальної громади державної внутрішньої політики; організація та здійснення заходів щодо розвитку та захисту інформаційного простору Кам'янської міської територіальної громади; координація роботи щодо інформаційного забезпечення діяльності міської

44 Дніпровська міська рада. Офіційний сайт. URL: <https://old.dniprorada.gov.ua/uk/page/structura-misk-rady>.

45 Положення про департамент з питань місцевого самоврядування, внутрішньої та інформаційної політики, затверджене рішенням Дніпровської міської ради від 20.10.2016 р. № 30/15. URL: https://old.dniprorada.gov.ua/upload/editor/structure_dmr_27-11-2023.pdf

46 Офіційний сайт Кам'янської міської ради. URL: <https://kam.gov.ua/>

ради, міського голови, виконавчого комітету міської ради; взаємодія на території Кам'янської міської територіальної громади з усіма засобами масової інформації незалежно від їх форм власності з метою сприяння підвищенню ролі, авторитету та результативності роботи органів місцевого самоврядування; сприяння проведенню соціологічних досліджень, опитувань громадської думки та проведення на території Кам'янської міської територіальної громади громадських слухань з найважливіших питань⁴⁷.

Звіт про роботу відділу інформаційних технологій Кам'янської міської ради за 2023 рік надає характеристику діяльності за аналітичним, організаційним, методичним і кадровим напрямками. Щодо аналітичної роботи відділ здійснював: адміністрування офіційного сайту міської ради та вдосконалював його; аналіз, протидію та ліквідацію наслідків втручання в діяльність комп'ютерної мережі Кам'янської міської ради (антивірусна профілактика); забезпечення безпаперового процесу опрацювання нормативних документів до та під час засідань виконавчого комітету міської ради та сесій міської ради за допомогою планшетів; забезпечення автономного живлення ресурсів Кам'янської міської ради; забезпечення кібербезпеки та інформаційної гігієни у роботі сервісів та користувачів Кам'янської міської ради; аналітичне опрацювання впровадження системи апаратних та програмних файєрволів, антивірусних програм, інструментів й засобів кіберзахисту; складання бюджетного запиту в галузі інформаційних технологій на 2024 рік⁴⁸.

Загалом, головне завдання відділів комунікації та інформаційних технологій полягає в тому, щоб зробити всі види контактів органів місцевого самоврядування з мешканцями громади максимально ефективними, а для цього необхідно використовувати цілий комплекс засобів.

Насамперед, треба звернути увагу на тісний зв'язок органів місцевого самоврядування із медіа, зокрема із Суспільним медіа України, створеним з метою задоволення інформаційних потреб суспільства, залучення громадян до обговорення та вирішення найважливіших соціально-політичних питань, забезпечення національного діалогу, сприяння формуванню громадянського суспільства (ст.1 Закону України)⁴⁹.

47 Положення про відділ комунікацій Кам'янської міської ради. URL: https://kam.gov.ua/viddili/viddil_informatsiynikh_tekhnologiy/polozhennya_pro_viddil

48 Звіт про роботу відділу інформаційних технологій Кам'янської міської ради за 2023 рік. URL: https://kam.gov.ua/viddili/viddil_informatsiynikh_tekhnologiy/polozhennya_pro_viddil

49 Про суспільні медіа України: Закон України від 17.04.2014 р. *Відомості Верховної Ради*. 2014. № 27. ст. 904.

Набуло статусу постійності присутність представників медіа на сесіях представницьких органів місцевого самоврядування, під час роботи депутатських комісій з подальшим висвітленням подій в програмах аудіовізуального, друкованого чи онлайн-медіа.

Фахівці визнають, що органам місцевого самоврядування важливо використовувати всі наявні засоби для розвитку відносин з громадськістю, забезпечуючи співпрацю. Це можуть бути особисті зустрічі в громадських місцях, виступи зі зверненнями до громадськості на місцевому аудіовізуальному медіа, організація свят і концертів, науково-популярні публіцистичні статті в друкованих чи онлайн медіа про поточні проблеми. В даному контексті громадськість має бути впевнена в тому, що органи місцевого самоврядування є ініціатором вирішення існуючих проблем громади.

Важливою формою співпраці органів місцевого самоврядування з громадою є періодичні звіти перед виборцями. У межах життя громади, де населення прив'язане до певного середовища проживання, виставки, лекції та збори є досить ефективним засобом спілкування. В межах проведення заходу (концерт, зустріч, форум тощо), експерти радять організувати велику виставку, завдяки якій виникає можливість розповісти про місцеві традиції та досягнення, зміцнити зв'язок поколінь, викликати у населення почуття гордості за свою батьківщину.

Отже, інформаційні служби органів місцевого самоврядування сприяють формуванню ефективної інформаційної політики (комунікації) органів місцевого самоврядування з мешканцями територіальної громади.

Інформаційні ресурси – це систематизовані відомості та дані, створені, оброблені та збережені в певній формі за допомогою технічних засобів та/або програмних продуктів. Ресурси, які є об'єктом права комунальної власності, є комунальними ресурсами.

Інфраструктуру системи комунальних ресурсів становлять органи місцевого самоврядування, органи державної влади та суб'єкти господарювання комунальної власності, що забезпечують формування, використання та захист, а також взаємодію виробників і користувачів комунальних ресурсів.

Відповідно до ст.3 Закону України «Про Національну програму інформатизації» від 01 грудня 2022 р. вказана програма спрямована на забезпечення⁵⁰:

50 Про Національну програму інформатизації: Закон України від 01 грудня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#n191>

- розробки, впровадження та застосування інформаційно-комунікаційних технологій у державному управлінні, місцевому самоврядуванні та суспільному житті;
- реалізації та впровадження заходів, спрямованих на розвиток електронного урядування та електронної демократії;
- створення та розвитку системи державних інформаційних ресурсів;
- рівного доступу до інформаційно-комунікаційних технологій та підвищення рівня освіченості громадян з питань інформаційно-комунікаційних технологій;
- удосконалення процедури надання публічних (електронних публічних) послуг;
- організації інформаційної взаємодії державних органів та органів місцевого самоврядування за допомогою електронного документообігу;
- створення систем інформаційної та аналітичної підтримки діяльності державних органів та органів місцевого самоврядування;
- підвищення ефективності вітчизняного виробництва шляхом використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій;
- створення умов для розвитку господарської діяльності у сфері інформатизації.

Отже, Національна програма інформатизації включає сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних, технологічних та виробничих процесів, спрямованих на створення умов для забезпечення розвитку інформаційного суспільства та впровадження інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій. Зазначені якісні зміни мають відбуватися і в органах місцевого самоврядування.

Складовою інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування є технічне оснащення процесу, тобто стан сукупності технічних засобів, що забезпечують функціонування інформаційної системи та містять пристрої, за допомогою яких виконуються типові операції опрацювання даних, а також відповідну документацію з налагодження, встановлення, монтажу та контролю цих технічних засобів.

Як свідчить міжнародний досвід, розвиток електронного урядування є одним з основних факторів забезпечення успішності реформування публічного управління і, як результат, підвищення конкурентоспроможності країни. Запровадження електронного урядування в Україні сприяло підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів

місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян.

Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 р. та Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 5 жовтня 2017 р. заклали правове підґрунтя для впровадження системи електронного документообігу в державне управління, зокрема у місцеве самоврядування. Так, Дніпровська міська рада з 2016 р. запровадила електронний документообіг, електронні петиції, програму «Відкритий бюджет», інтерактивну карту аналізу стану доріг «Navizor».

Завдяки поетапному запровадженню електронних документів та електронного документообігу в діяльність органів місцевого самоврядування було скорочено терміни підготовки документів та їх виконання, забезпечено прозорість та контрольованість прийняття чи виконання управлінських рішень на будь-якому етапі роботи, підвищено рівень захисту інформації від несанкціонованого доступу, розширено можливості наповнення матеріалу завдяки мультимедійним даним, скорочено витрати на виготовлення паперових документів та їх зберігання.

Доцільно зазначити, що постановка стратегічних цілей розвитку українського суспільства в напрямку європейської інтеграції актуалізує проблематику механізмів взаємодії держави, в тому числі органів місцевого самоврядування, і громадянського суспільства, де б домінували рівноправне партнерство, публічність, прозорість, толерантність і взаєморозуміння. Сучасна практика публічного управління свідчить про постійну модернізацію технологій і методів, які використовують місцевого самоврядування в своїй діяльності. Застосування інформаційно-комунікативних технологій формує належне функціонування системи публічної влади, реалізацію її функцій і надання публічних послуг шляхом взаємодії з громадськістю з метою гарантування, реалізації, охорони та захисту громадських інтересів⁵¹.

Аналіз діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування в Україні надає можливість констатувати, що процес запровадження електронного урядування набув правових, економічних та організаційних підстав. Так, органи місцевого самоврядування в своїй

⁵¹ Капітаненко Н. П. Комунікаційні технології публічного управління: правовий аспект. *Право та державне управління*. 2018. №2. С.116-119, с.117.

діяльності, зазначає Г.О. Блінова, використовують такі засоби інформаційного забезпечення⁵²: бази (банки) даних; реєстри; кадастри; кабінети електронних сервісів; прийом громадян, у тому числі за допомогою відеозв'язку; інтернет-приймальні; відео-конференції; сторінки органів влади в соціальних мережах; загальні пошукові системи глобальної мережі Інтернет; електронні шаблони документів; електронний цифровий підпис; веб-портали; інформаційно-телекомунікаційні системи; «гарячі лінії»; електронні петиції; електронні майданчики, де проводяться аукціони з продажу об'єктів приватизації чи публічні закупівлі; електронні пошти; автоматизовані робочі місця; цифрові місця державних службовців та службовців органів місцевого самоврядування; електронні сервіси; чат-боти; електронні черги; електронні звернення громадян; автоматизовані опитування громадян з різних питань роботи органів публічного управління; електронні кабінети тощо.

Безперечно, перелік засобів значний, однак проблема в тому, що не всі органи місцевого самоврядування використовують сучасні інформаційно-комунікативні технології в повній мірі, мають місце і недоліки в роботі. Разом з тим, процеси децентралізації сприятимуть удосконаленню інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування.

Формування інформаційної та аналітичної бази для прийняття ефективних управлінських рішень органами державної та муніципальної влади в умовах трансформаційних процесів в українському суспільстві є надзвичайно важливим. Якісне інформаційне забезпечення органів місцевого самоврядування зокрема сприяє прозорості та відкритості діяльності, налагодженню партнерських відносин між владою і громадою, активізації громадськості шляхом її участі в управлінні справами територіальної громади. Формування громадянського суспільства створює умови для встановлення належного врядування в країні⁵³.

Дослідивши питання інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування на основі опрацювання нормативно-правових актів, результатів наукових досліджень, аналітичних розробок експертів з питань права та публічного управління, узагальнень практики місцевого врядування в Україні пропонуємо такі основні напрями вдо-

52 Блінова Г. О. Поняття, зміст та види інформаційних потреб та інтересів органів публічної адміністрації. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2018. № 5. С. 55–58.

53 Капітаненко Н. П. Технології публічного врядування: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності «Публічне управління та адміністрування» всіх форм навчання. Запоріжжя: ЗДІА, 2018. 200 с.

сконалення інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування в сучасних умовах.

Продовжити формування правових засад інформаційного забезпечення в органах місцевого самоврядування шляхом розроблення та прийняття Закону України «Про інформаційне забезпечення органів місцевого самоврядування», Типового положення про структурний підрозділ інформаційного забезпечення органу влади, який повинен охопити повноваження інформаційно-аналітичних відділів, відділів комунікації, архівних підрозділів, відділів інформаційних технологій, інформаційно-технічних відділів та інформаційних служб.

Здійснювати роботу над удосконаленням складових механізму інформаційного забезпечення органів місцевого самоврядування (усунення дублювання інформації у реєстрах та базах даних; налаштування злагодженої роботи відповідних електронних ресурсів тощо).

В умовах воєнного стану продовжити роботу органів місцевого самоврядування стосовно підвищення медіа-грамотності та інформаційної гігієни мешканців громади.

Покращити організацію конкурсного добору кадрів для інформаційних відділів органів місцевого самоврядування, встановивши чіткий перелік необхідних професійних компетентностей для працівників вказаних служб. Систематичне підвищення кваліфікації посадових осіб органів місцевого самоврядування щодо відділів комунікації та інформаційних технологій з проблематики інформаційно-аналітичної діяльності та урізноманітнення форм комунікації з громадою.

Поліпшити якість матеріально-технічного оснащення інформаційних служб органів місцевого самоврядування (придбання сучасного ліцензійного обладнання, програмного забезпечення, швидкісний доступ до мережі Інтернет тощо).

Отже, процеси модернізації системи публічного управління, які активізувалися в Україні у відповідь на внутрішні і зовнішні виклики, передбачають використання інноваційних інформаційно-комунікативних технологій, що сприяє гармонізації відносин між органами публічної влади, передусім органами місцевого самоврядування, та людиною.

DOI: 10.51587/9798-9895-14625-2024-117-184-204